

De opkomst en ondergang van de klimaatbeweging

Een perspectief vanuit de journalistiek

Wie ben ik

- Freelance buitenlandjournalist
- Schrijft regelmatig over het klimaat
- Begon met schrijven toen de klimaatjongeren begonnen te staken

■ ACHTERGROND

Niet alleen Somaliërs lijden onder de burgeroorlog, maar ook hun bossen

Milieu Terreurgroep Al-Shabaab vernietigt het Somalische milieu door de illegale handel in houtskool. Volgens een Somalische onderzoeker hechten ook zij geen waarde aan het islamitische idee van 'rentmeesterschap'.

Elian Yahye

18 december 2019 • Leestijd 4 minuten

Leestijd

Foto Farah Abdi Warsameh/AP

Importeer geen houtskool meer uit Somalië. Dit drukte de Somalische president Mohamed Abdullahi Mohamed andere landen op het hart tijdens zijn toespraak in de Verenigde Naties in september - vooral de Golfstaten zijn gretige afnemers van deze brandstof. „Dat is niet alleen goed voor het milieu. Het ontnaemt ook de terroristen hun financiering”

Luisteren Leestijd

Hoe Keniaanse Masai overleven in een warmere wereld. 'Tijdens de vorige droogte verloor ik 27 van mijn 30 geiten'

REPORTAGE De Masai wapenen zich met 'halve manen' tegen droogtes - die intenser worden én langer duren. 'Hoe moeilijk de omstandigheden ook zijn, de mensheid vindt uiteindelijk een weg.'

Elian Yahye

vrijdag 17 mei 2024, 11:30 • aangepast 17:13

De nomadische levensstijl van de Masai staat onder druk.

beeld Justdiggit

■ IMBIRIKANI

Klimaatverandering bedreigt de levensstijl van de nomadische Masai, maar een nieuwe techniek biedt hoop. 'Ik ben niet meer bang voor de droogte.'

Het is nog vroeg in Imbirikani, een gebied in het zuiden van Kenia langs de grens met Tanzania. Zo ver als je kunt kijken, strekt zich een uitgestrekt landschap uit met bruinrode aarde, afgewisseld met gras en af en toe een boom.

Verspreid over het veld staan groepjes mensen in felgekleurde gewaden, die met schoffels diepe kuilen in de grond slaan. Ondanks het harde werk wordt er druk gepraat en gelachen.

Luisteren

Leeslijst

Bonaire, vergeten in de klimaatfrontlinie: 'Er wordt met twee maten gemeten'

ACHTERGROND Nog voor de eeuwwisseling kan een vijfde van Bonaire onder water komen te staan. Toch leek het eiland lange tijd te zijn vergeten in het klimaatdossier - met alle gevolgen van dien. 'De Nederlandse overheid moet de mensenrechten beschermen op Ameland, Valkenburg én op Bonaire.'

Elian Yahye
maandag 26 december 2022, 18:47

Chumbulele en Bentiu, de twee grootste vluchtelingkampen ter wereld, zijn nu dichtbij elkaar.

Beeld: ANP

Luisteren

Leeslijst

Wordt het jongste land ter wereld straks onleefbaar door klimaatverandering?

ACHTERGROND De opwarming van de aarde zorgt voor steeds extremer weer in Zuid-Soedan. Dit jaar raakten opnieuw tienduizenden mensen ontheemd door overstromingen - sommigen mogelijk voorgoed.

Elian Yahye
vrijdag 13 september 2024, 20:19

Een jongen is per boot onderweg naar Bentiu, een stad die door de overstromingen van de afgelopen jaren een soort eiland geworden is. Beeld: ANP

■ BOR

Alsof hij naar een slechte film kijkt die telkens opnieuw wordt afgespeeld, zo voelt de Zuid-Soedanese Alier Deng zich nu zijn land dit jaar wéér is getroffen door zware overstromingen. Hij verzucht: 'En het ergste moet nog komen.'

Deng woont in Bor, een stad in de provincie Jonglei in het midden van Zuid-Soedan. Zijn huis

Luisteren

Leeslijst

Klimaatactivist Aniek: 'De meeste politici zijn van goede wil. Dat was een eye-opener voor mij'

INTERVIEW Klimaatverandering raakt jongeren het hardst. Aniek Moonen (25) verdedigde ruim drie jaar lang de belangen van haar generatie in Den Haag. 'Niet iedereen wil constant bezig zijn met klimaatactivisme, en dat is prima.'

Elian Yahye

vrijdag 11 augustus 2023, 16:10 ■ aangepast 19:29

Aniek Moonen: 'Er moet echt snel een plan komen dat de uitstoot drastisch omlaag brengt, maar ook perspectief biedt voor de boer die door wil.'

beeld Richard van Hoek Fotografie

Ze kan zich de beelden nog goed voor de geest halen. In 2018 was Moonen op uitwisseling naar Californië, toen de Amerikaanse staat geplaagd werd door hevige bosbranden. 'Medestudenten met astma konden niet naar de les. En ouders van vrienden waren hun huis verloren door de bosbranden. Ik wist al dat klimaatverandering een probleem was, maar op dat moment ging er ook emotioneel een knop om.'

Eenmaal terug in Nederland was Moonen 'niet de meest gezellige versie van zichzelf', vertelt ze lachend. 'Ik ergerde me aan vrienden die vertelden dat ze wêér met het vliegtuig op vakantie

Illustraties door Megan de Vos (voor De Correspondent)

C

Een klimaatautoriteit. Afscheid nemen van het taboe op kernenergie. Een generatietoets om de gevolgen van klimaatbeleid voor volgende generaties in kaart te brengen. De activisten van de Jonge Klimaatbeweging zitten vol met ideeën over hoe de opwarming van de aarde beperkt kan worden tot maximaal 1,5 graad.

Een klimaatautoriteit die ministeries op de vingers tikt als klimaatdoelen niet gehaald worden, een generatietoets die de belangen van jongeren centraal stelt in al het klimaatbeleid, en een einde aan het taboe op kernenergie.* Het zijn ideeën waar het nieuwe kabinet mee aan de slag moet volgens de Jonge Klimaatbeweging, een door jongeren geleide lobbyclub. De groene jongerenorganisatie stond vorig jaar bovenaan de Duurzame 100 van Trouw en hoopt van de komende verkiezingscampagne maar één ding: dat het klimaat een grotere rol gaat spelen.

Greta Thunberg (18) is misschien wel de bekendste klimaatactivist ooit, en de door haar geïnspireerde klimaatstakingen kregen in 2019 miljoenen scholieren en studenten op de been. De Jonge Klimaatbeweging ziet zich als onderdeel van dezelfde beweging: de jonge generatie die haar plek opeist in het klimaatdebat. 'Wij willen niet dat jongeren alleen maar aandacht vragen voor klimaatverandering. We moeten ook meebeslissen over het beleid', zegt voorzitter Werner Schouten (22).

Die plek wist de Jonge Klimaatbeweging te bemachtigen toen zij in 2018 namens de Nederlandse jongeren deelnam aan de Klimaat Tafels, een serie rondetafelgesprekken waar de basis werd gelegd voor het klimaatakkoord. Uiteindelijk ondertekenden de jongeren het akkoord niet. Schouten: 'De maatregelen zijn te vrijblijvend, terwijl we juist geen tijd te verliezen hebben.'

2019 – succesjaar voor klimaatbeweging

2019 – succesjaar voor klimaatbeweging

- Global Climate Strikes
- Schoolstakingen
- Tussen 6 en 8 miljoen deelnemers wereldwijd
- Greta Thunberg als gezicht
- Grootste protestbeweging sinds Irak-protesten

PROFIEL

'Onze generatie heeft er een zootje van gemaakt'

Klimaatstaking Duizenden mensen reisden vrijdag naar Den Haag voor de Nederlandse klimaatstaking voor een schoner en groener klimaatbeleid. NRC sprak met drie jonge deelnemers en hun begeleiders over hun motivatie.

Elian Yahye en Jan van Poppel
27 september 2019 • Leestijd 4 minuten

Leeslijst

Vrijdag was Den Haag het middelpunt van de klimaatstaking, georganiseerd door verschillende milieuorganisaties. Het was het hoogtepunt van de *Global Climate Strikes* in Nederland.

Jong en oud liepen mee op een mars door het Haagse centrum om de regering op te roepen ambitieus klimaatbeleid te voeren. De 3,5 kilometer lange route vanaf de Koekamp langs het Binnenhof en verschillende ministeries, trok veel aandacht. Op last van de politie moest er wegens de massale opkomst op een gegeven moment worden uitgeweken naar het Malieveld. Volgens de organisatie waren er zo'n 35.000 demonstranten aanwezig. De politie kon dit desgevraagd niet bevestigen.

NRC sprak met drie jonge deelnemers en hun begeleiders over hun motivatie om naar Den Haag te reizen. Delen de verschillende generaties dezelfde zorgen?

Obe Oldemacher (8)

Grootste angst: Dieren gaan dood

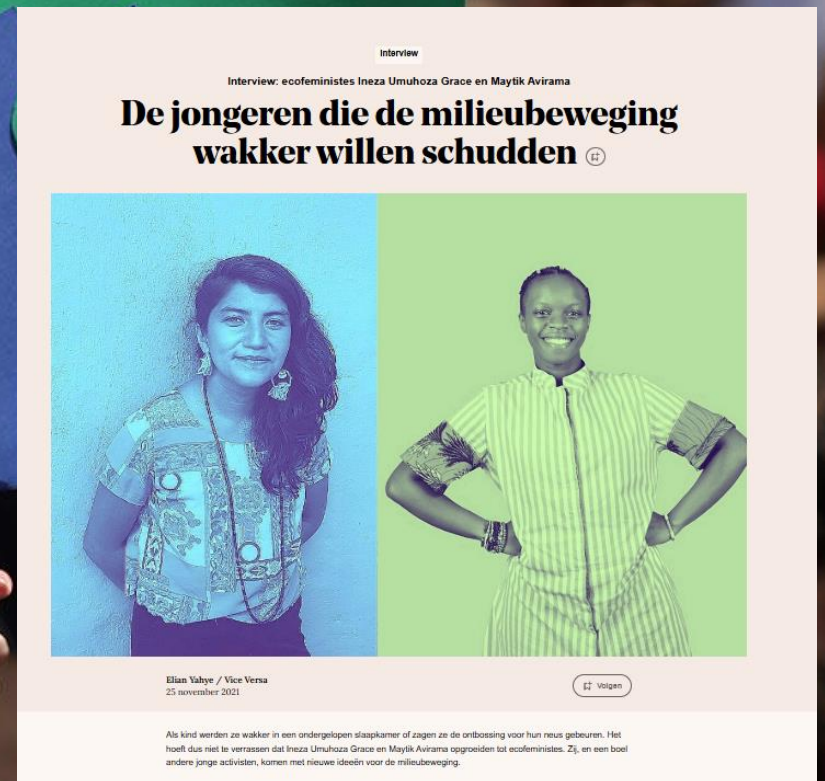
Rainier en Obe Oldemacher.
Foto David van Dam

Bespreking: Wat verklaart het succes?

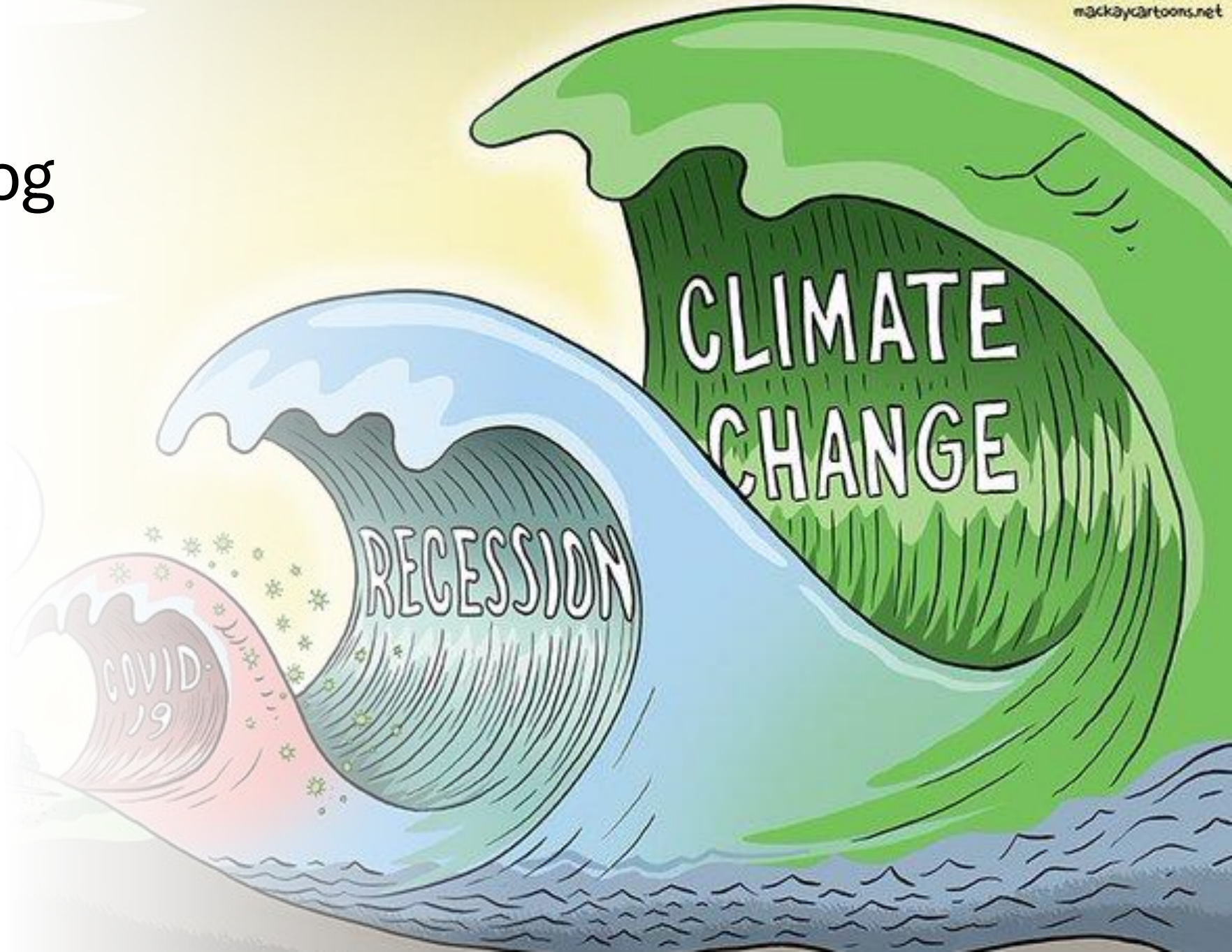
Wat verklaart succes?

- Jongeren centraal
- Duidelijke gezichten
- Global North & South
- Nieuwe ideeën
- Verschillende tactieken

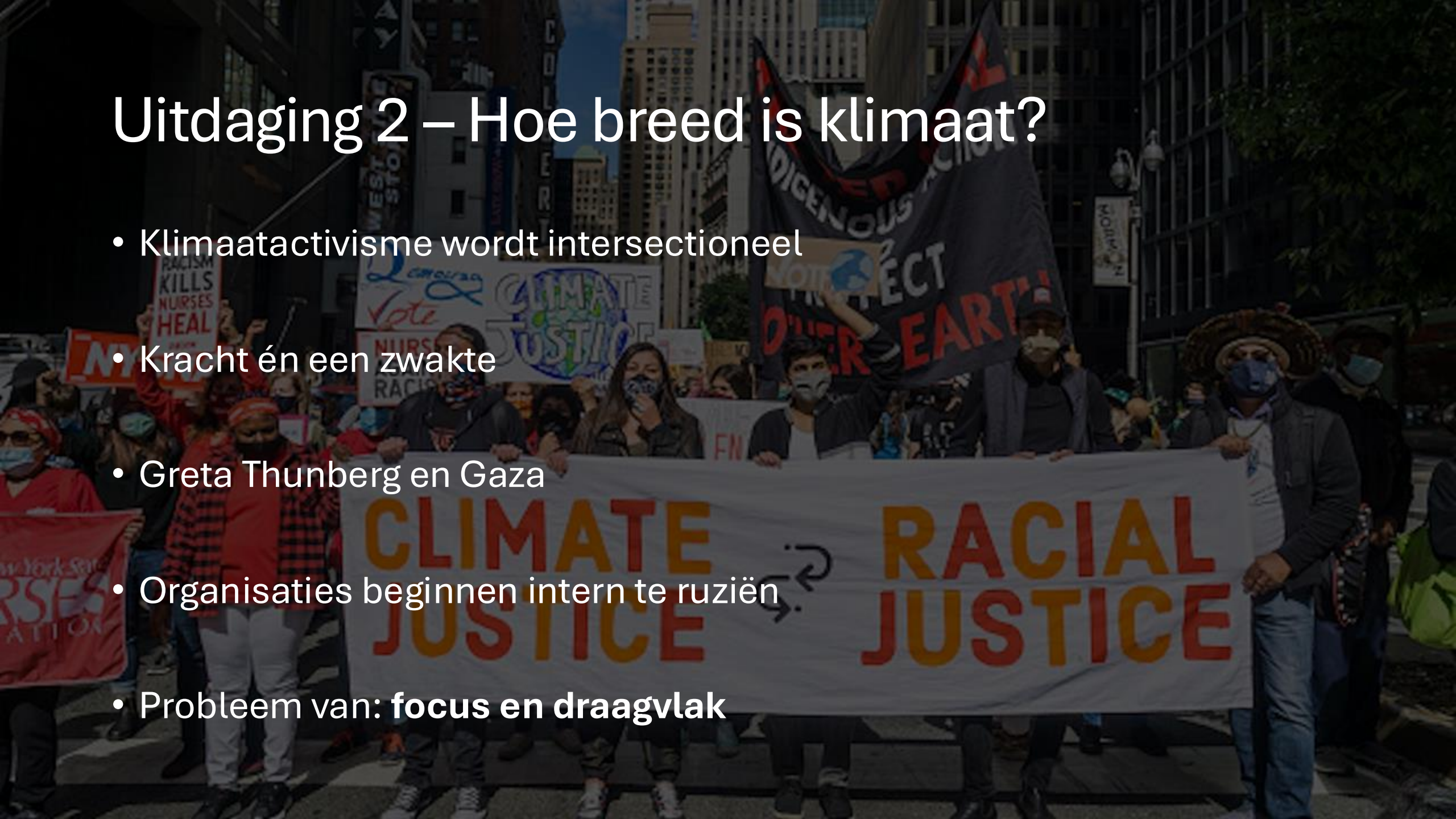
Uitdaging 1 – Ziekte en oorlog

- Coronapandemie
- Onterecht optimisme
- Isolatie
- Oorlogen in Oekraïne en Midden-Oosten
- Probleem van **aandacht**

Uitdaging 2 – Hoe breed is klimaat?

- Klimaatactivisme wordt intersectioneel
- Kracht én een zwakte
- Greta Thunberg en Gaza
- Organisaties beginnen intern te ruziën
- Probleem van: **focus en draagvlak**

ELEPHANT IN THE ZOOM

Meltdowns Have Brought
Progressive Advocacy Groups to a
Standstill at a Critical Moment in
World History

Leestip

Uitdaging 3 - Soep gooien voor het klimaat

- Bepaalde groepen worden steeds ‘radicaler’
- Schoolstakingen → XR → JustStopOil
- Soep gooien in musea
- Apocalyptische profeten
- Probleem van: **draagvlak**

Luisteren Leestijl

Laat de Extinction Rebellion-zaak zien dat klimaatactivisme wordt gecriminaliseerd? ‘Straks staat het OM voor de deur’

ACHTERGROND Activisten die vorig jaar op sociale media opriepen tot een blokkade van de A12 maakten zich schuldig aan ‘opruiing’. Dat oordeelde de rechter woensdag. Critici zien het als een inperking van het demonstratierecht.

Eilan Yahya
woensdag 2 augustus 2023, 20:24

Nadat het OM de klimaatactivisten in januari liet aanhouden, leidde dat tot kritiek van hoogleraren en mensenrechtenorganisaties.

beeld anp / Tobias Kleuver

Bespreking: Waar
liggen de
oplossingen?

- Hoe krijg je de aandacht weer terug?
- Hoe breed moet je focus zijn?
- Hoe ver moet je willen gaan?

Vragen en afsluiting

